

<p>можливості учня (здобування, аналіз, застосування інформації з різних джерел);</p> <p>2. Як правило, високий рівень засвоєння знань;</p> <p>3. Учитель без зусиль може проконтролювати рівень засвоєння знань в учнів;</p> <p>4. Учитель має можливість розкритись як організатор, консультант;</p> <p>5. Партнерство між учителем і учнями та всередині учнівського колективу.</p>	<p>потрібен значний час;</p> <p>2. Необхідний інший підхід в оцінюванні знань учнів;</p> <p>3. В учителя відсутній досвід такого виду організації навчання.</p> <p>4. Відсутні методичні розробки уроків з різних предметів.</p>
--	--

Подану модель можна назвати «Полілог», вона є свідченням активного навчання.

Якщо порівняти дані моделі, то можна зробити висновки про те, що при наявності певних недоліків остання модель є досить ефективною.

Список використаних джерел

1. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод. посіб. авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко / О. Пометун та ін. – К.: А.П.Н.; 2002, – 136с.
2. Навчання в дії: Як організувати підготовку вчителів до застосування інтеракт. технологій навчання: Метод. посіб. / А. Панченков, О. Пометун, та ін. – К.: А.П.Н., 2009 – 72 с.
3. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання /О. І. Пометун та ін. – К.: А.С.К., 2004 – 192 с.

УДК 373.3.016:330

КОМАРНИЦЬКА А.,
ШАРГА М.М.,
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ГУМАНІСТИЧНИЙ ТА ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ЕКОНОМІЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Економічне виховання молодших школярів – це цілісний педагогічний процес, спрямований на засвоєння елементарних економічних знань, виховання шанобливого ставлення до праці, заснованого на усвідомленні дітьми особистої і громадської цінності праці, формування працьовитості, відповідальності, дисциплінованості та інших якостей, що виявляються в досвіді моральної поведінки, і сприяє саморозвитку, самовдосконалення особистості.

Результативність економічного виховання молодших школярів виражається в рівні їх економічної вихованості. Під економічною вихованістю розуміється інтегративна якість особистості, що характеризується наявністю економічних знань (про економіку сім'ї, школи, рідного міста, краю), ціннісних орієнтацій, моральних якостей (працелюбності, відповідальності, дисциплінованості та ін.) і що виявляється в поведінці й діяльності.

Одним з важливих завдань економічного виховання молодших школярів є формування у дітей досвіду моральної поведінки, привласнення якого здійснюється активним шляхом на основі економічних знань і переконань в процесі діяльності учнів. Щоб знання перейшли в переконання, а потім знайшли відображення в поведінці особистості, необхідна практична діяльність, що сприяє їх усвідомлення і закріплення в справах і вчинках (Т. Боровикова, Л. Пономарьов, В. Попов, Г. Товканець, Т. Шевирьова Б. Шемякін та інші).

Молодший шкільний вік є важливим у становленні особистості дитини, бо саме в цьому віці закладаються основи особистісного розвитку учнів початкової школи. До вікових особливостей дітей 1-4-х класів можна віднести: незначний соціальний та моральний досвід, підвищену емоційність, вразливість і одночасно пластичність до морально-етичних впливів, імпульсивність та безпосередність поведінки дитини, бажання постійно розширювати коло спілкування. Тому узгодження поведінки та усвідомлення економічних явищ життя характеризуються емоційними узагальненнями, аналізом ситуацій та вчинків, які відповідають загальнолюдським етичним цінностям. Розрив між знаннями економічних принципів і відповідною поведінкою – найхарактерніша властивість дитини цього віку.

На початку навчання у молодших класах у частини дітей не до кінця сформовані особистісні новоутворення: недостатнє усвідомлення сприйняття шкільного життя, необхідності впорядкувати та організувати його за певними законами та правилами співжиття; недостатнє усвідомлення внутрішньої етичної інстанції, такої як совість (орієнтування лише на зовнішній контроль з боку дорослих, невміння діяти самостійно), що викликає у школярів почуття невпевненості у собі, спричиняє конфлікти у спілкуванні; відсутність переваг та продуманих дій над імпульсивними (стримування бажань відбувається лише в разі очікування винагороди чи покарання); несформованість адекватної самооцінки [1, с. 11].

Формування особистості молодшого школяра значною мірою визначається реалізацією у виховному процесі діяльнісного підходу, згідно з яким моральні правила та норми дитина засвоює активно, в процесі діяльності та спілкування з дорослими, однолітками, старшими та молодшими дітьми. Основна функція її полягає в тому, що в ній набувається досвід ставлення дитини до світу, до людей, до самої себе.

Важливим є особистісно зорієнтований підхід у вихованні молодших школярів, оскільки для дітей цієї вікової групи характерна особлива сенситивність до морально-етичних впливів, а надто сприйняття норм культурної і економічної поведінки, спілкування, мовного етикету, культури взаємовідносин. Головне завдання вчителя – навчитись створювати та використовувати у шкільному житті ситуації, в яких знання й дії були б злиті та дозволили б фіксувати динаміку морального розвитку дитини, суть якого полягає у вмінні дитини самостійно, а іноді за допомогою вчителя реалізувати свої здібності до практичної діяльності. Вчитель має допомогти дитині розвиватись від елементарних навичок поведінки до

більш високого рівня, для якого необхідні самостійність у прийнятті рішень і моральний вибір.

Оскільки в молодшому віці у дітей домінує образне мислення, то найбільш характерними для економічного виховання є такі форми діяльності: ситуаційно-рольова гра, сюжетно-рольова гра, гра-драматизація, інсценування, гра-бесіда, гра-мандрівка, екскурсія, ігрова вправа, колективне творче панно, бесіда, тематичний зошит, ранок, свято, усний журнал, групова справа, оформлення альбому, уявна подорож, конкурси, ігри, школа ввічливості, демонстрація, розповідь, моделювання, інсценізація, вікторина, екскурсія, виставка малюнків, операція-рейд, виставка-ярмарок, переключка повідомлень, добродійна акція, хвилини з мистецтвом, година спостереження, година милування, спортивні змагання, козацькі забави, театральна вистава, ляльковий театр, ведення літопису класного колективу, веселі старту, естафети, догляд за рослинами і тваринами.

Впровадження економічної і моральної основи в освіті – це спрямованість на формування всебічно і гармонійно розвиненої особистості, її творчих здібностей, громадянських якостей [2]. Вирішальним чинником впровадження принципу гуманізму в реальне життя загальноосвітньої школи є створення в ній особистісно орієнтованого виховного середовища, що визначається як сукупність цілеспрямовано створених соціальних і педагогічних умов, які забезпечують формування духовно збагаченої особистості з гармонійним поєднанням загальнолюдських та національних цінностей, здатної до соціального самовизначення та самореалізації. Процеси гуманізації освіти масштабні та складні, це процеси морально-психологічної перебудови людини, внутрішньої переорієнтації системи духовних цінностей, усвідомлення власної гідності і цінності іншої людини, формування почуттів відповідальності й причетності до минулого, сучасного і майбутнього.

Список використаних джерел

1. Шевырева Т. П. Формирование нравственных качеств младших школьников в процессе экономического воспитания / Татьяна Павловна Шевырева: автореферат дис. на соискание канд. пед. наук – Смоленск, 2012. – 21 с.
2. Товканець Г. В. Освітні детермінанти формування економічної культури молодшого школяра / Актуальні проблеми виховного простору: пошук, інновації, підходи: монографія / За ред. Г. В. Товканець. – Мукачєво: Видавничий центр МДУ, 2017. – С. 132 – 152.

УДК 378.147:373.31

КОМ'ЯТІ П. Е.
ТОВКАНЕЦЬ Г. В.
Мукачівський державний університет, Україна

ІГРОВЕ ПРОЕКТУВАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Навчальну гру можна визначити як будь-яке змагання або протиборство між гравцями, дії яких обмежені певними умовами, що спрямоване на виконання певного завдання для отримання значущого результату (виграшу, перемоги, винагороди), але також служить реалізації якихось навчальних цілей.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>